

L'ACTUALITAT POLITICA

CATALUNYA FOTOGÈNICA

Crearan els revolucionaris catalans de 1931 un estil, una època digna i madura? Potser sí. Ara com ara, donen més aviat la sensació d'empolainar-se les cursileries fatxendoses de l'antiga aristocràcia i del vell provincianisme.

¿Qui, sinó l'ombra de Primo de Rivera ha pogut inspirar els brillants paràgrafs de López Ochoa, a la festa de les banderes?

"Soldados! Ciudadanos de Barcelona! Catalanes! Españoles todos! Este acto que acabamos de realizar en nuestro país, en el país del sol, de la sal, de las flores y de las mujeres bellísimas, en medio del entusiasmo más espontáneo, más ardiente y más fervoroso, debe quedar grabado en vuestra inteligencia, en

vuestro corazón y en vuestra memoria de un modo firme, de un modo indeleble, como estampado por buril diamantino sobre una superficie de metal o de piedra berroqueña..."

En Macià ni gosà respondre. Comprengué que l'etern discurs monòton del "si no ens ho donen, ens ho pendrem" quedava pàlid davant els "paños de vivos colores que acabamos de consagrar y de recibir de manos de nuestras mujeres". El poble també callà. Només l'Aiguadé, fidel al ritus masònic, abraçà el germà López i li presentà les seves "lindas hijas", com els nous rics de Terrassa les presentaven a l'hereu de Felip V.

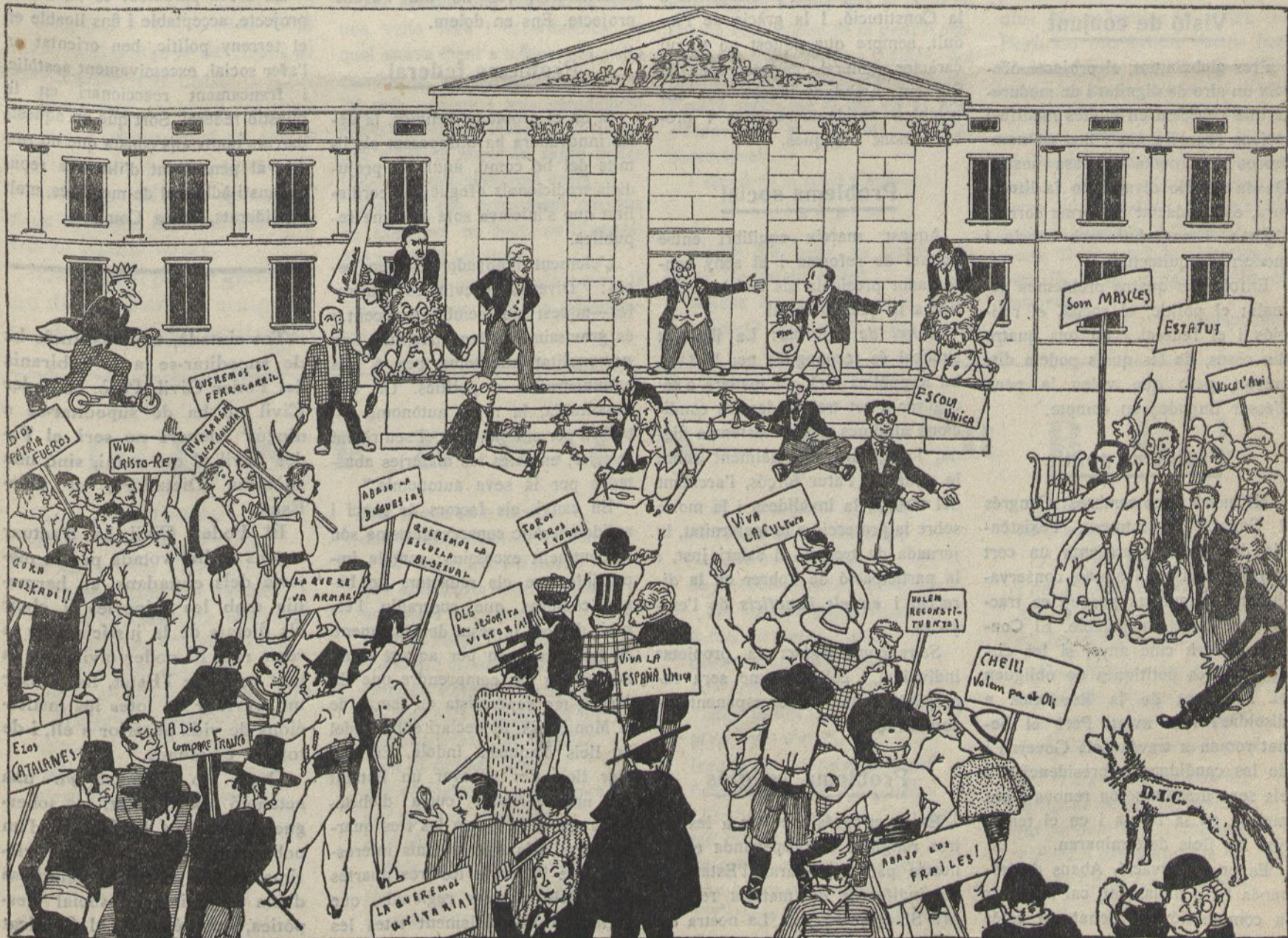
Al mateix Full Oficial, de dilluns passat trobem aquesta mena de no-

ves: "El Gobierno de la Generalidad de Cataluña ha encargado al exquisito literato catalán don Carlos Soldevila la misión de redactar la crónica de la misma a partir de su reconocimiento por el Gobierno de la República. Por la belleza y modernidad de su estilo, claro y conciso, y por la dignidad que ha presidido siempre su obra literaria, Carlos Soldevila es quizás, de nuestros escritores, el más indicado para acometer la delicadísima tarea que le ha sido encomendada". Sembla que ja n'hi ha prou, oi? Doncs no: "su designación será acogida con unánimes elogios. Nuestra felicitación sincera al Gobierno de la Generalidad por su acierto y al señor Soldevila por la alta prueba de confianza y estima que merecidamente le ha sido dispensada". Només falta que diguin el sou que li assenyalen

i que trametin un ambaixador a Madrid per veure si el Banc d'Espanya avença els diners.

Tot el Full Oficial va ple de cursileries. Cada nova burocràtica hi és donada amb fulgors de Sinaí. La secció federal taurina ompla una octava part del periòdic. I a darrera plana, amb grans titulars, relata per peces menudes les glorioses incidències del "Torneo Copa Macià" i del "Torneo copita Aguadé", com ara fa tres anys els plumífers oficiosos lloaven el Torneo Milà i la copita Vivé.

Falta absoluta de sentit clàssic. Catalunya, terra estructurada i fabril, esdevé un país balkànic, pròdig en xarangues oficials i en herois fotogràfics. Convé que ho esmenin els nostres almogàvers.

CAP AL CONGRÉS.—D'esquerra a dreta: Romanones, Bascònia, Andalusia, Castella, Aragó i Catalunya. Sota les columnes: els tres possibles presidents. ¿Voleu dir que s'entendran?

Estudi imparcial i popular del projecte de Constitució Espanyola

L'opinió del D. I. C.

Qui ha llegit íntegrament l'avantprojecte de constitució de l'Estat Espanyol redactat per la Comissió que presideix Ossorio i Gallardo? Un nombre insignificant de ciutadans. I els articles crítics sobre ella, qui els ha llegit? La gent els ha encetat per veure si calia aprovar o desaprovar el nou text constitucional, i en veure que els articulistes l'atacaven amb duresa i en nom del catalanisme, ha plegat el diari i ha decidit sumar-se a la campanya dels seus.

DIC s'ha pres la molèstia d'estudiar-lo detingudament i voldria que els seus amics copsessin una idea exacta i desapassionada de l'important document. Important, per haver-lo redactat primeres figures dels diversos partits republicans; important encara, perquè llançat després de la victòria esquerrana i catalanista ve a ésser com una presa de posició.

Visió de conjunt

Pres globalment, el projecte ofereix un aire de dignitat i de maduresa que enyorem en moltes manifestacions republicanes i fins en nombrosos documents de casa nostra. Queda bé. No divaga, no fa literatura, està redactat en forma correctíssima, i concebut amb sobria i moderna arquitectura.

Enfoca els quatre problemes actuals: el polític, el social, el religiós i el federal i en tots quatre diu coses, de les quals podem discrepar, però que valen la pena d'ésser tingudes en compte.

Problema polític

Hi haurà dues cambres: Congrés i Senat. Evidentment, l'existència del Senat representa un cert conservadurisme i aquest conservadurisme s'aguditza perquè és tracta d'un Senat indisoluble. El Congrés durarà cinc anys, si les circumstàncies polítiques no obliguen el President de la República a disoldre'l més aviat. Però el Senat roman a través dels Governos i de les candidatures presidencials i els seus membres són renovats per meitat, en la forma i en el temps que les lleis determinaran.

Es una innovació. Abans de trobar-la bé o malament, cal analitzar la composició del Senat. Si estés constituït per aristòcrates o per

classes passives, ens trobaríem davant d'un obstacle posat al lliure progrés del país. Fóra un conservadurisme de mala llei. En realitat, formen la Cambra moderadora 240 senadors: 60 elegits per les representacions patronals, 60 per les obreres, 60 per la gent de carrera; i 60 per les Universitats, institucions culturals i les religions admeses al país. Cal reconèixer que un Senat, tan obertament democràtic, mereix ésser permanent, perquè representa la santa continuïtat del treball que corregeix els nerviosismes i les alternatives de la política.

El Congrés i aquest Senat assenyadíssim, però en cap manera fòsil, reunits en assemblea nacional elegeixen cada sis anys el President de la República.

Ho trobem bé. En canvi creiem discutibles dues innovacions portades evidentment pel record dels set anys de Dictadura: Damunt de les Cambres i del President hi ha un tribunal constitucional, amb missió de jutjar els mancaments a la Constitució. I la gràcia de l'indult, sempre que aquest no tingui caràcter general, és reservada al Suprem. Ambdues innovacions ens semblen antidemocràtiques i profundament il·lògiques.

Problema social

Aquest mateix equilibri entre l'anhel de reforma i el seny conservador presideix els articles relatius a la qüestió social.

Anhel de reforma: La llibertat sindical és reconeguda per la Llei. La República farà per manera d'assegurar a tot treballador les condicions mínimes d'una existència digna, i legislarà especialment sobre la malaltia, l'atur forçós, l'accident del treball, la invalidesa i la mort; sobre la protecció a la maternitat, la jornada de treball, el salari just, i la participació de l'obrer en la direcció i en els beneficis de l'empresa.

Seny conservador: la propietat individual i col·lectiva no serà expropiada sense la corresponent indemnització.

Problema religiós

Es un progrés facilitar a les altres religions la propaganda en el nostre país i declarar l'Estat del tot indiferent en matèria religiosa? Sincerament, no. La nostra civilització reposa en la moral cris-

tiana, i aquesta no té cap expressió tan bella i enlairada com el catolicisme. Posat que això fos un progrés, aquest progrés aconfessional l'implanta la nova constitució.

Però al costat d'aquests articles que comprometen greument la consciència religiosa del país, i ens exposen a la corrupció de costums i a ésser sotmesos a qualsevol teosofisme imperialista, hi ha afirmacions de tonalitat democràtica, de conservadurisme saníto. Per exemple: serà obligatori d'ensenyar la Religió a tots els alumnes que ho demanin. Totes les ordes religioses podran viure a Espanya i podran ensenyar si compleixen les garanties exigides per la Llei. El culte podrà ésser públic. La Religió estarà representada al Senat.

Sobre el Concordat existent, i sobre la manera com l'Estat ha d'atendre el pagament del deute derivat de l'apropiació de béns eclesiàstics, conegut sota el nom de *desamortització*, res no diu l'avantprojecte. Ens en dolem.

Problema federal

Si en el problema religiós, la dèria innovadora ha ultrapassat els límits del bé comú, aquí els prejudicis tradicionals ofeguen la cordialitat que s'iniciava sota el signe republicà.

L'element innovador és ben escàs: "Diverses províncies limítrofes—aquest mot sembla innocent i és gravíssim—poden constituir una personalitat autònoma per a fins administratius o polítics. Un cop constituïda, la regió autònoma establirà per ella mateixa el seu règim interior, en totes les matèries abastades per la seva autonomia."

En canvi, els factors de ranci i antidemocràtic conservadurisme són evidentment excessius: sembla impossible que els redactors no hagin comprès que contradiu l'esperit de tota la resta del document. Si les coses van per aquest camí, no sabrem pas comprendre que En Maçà, tan separatista en temps de la Monarquia, es declari súbdit fidel de lleis d'aquesta índole. En primer lloc, per aprovar un Estatut cal una veritable cursa d'obstacles: que el proposin les tres quartes parts dels Ajuntaments interessats, que l'aprovin les tres quartes parts dels electors regionals, que l'informin favorablement totes les Diputacions afectades i que les

Corts l'acceptin com a llei de l'Estat. En segon lloc, moltes de les atribucions que, no ja l'Esquerra catalana, sinó la Lliga regionalista, anhelen més o menys immediatament per a Catalunya són conferides "como facultades inalienables e indelegables" a l'Estat espanyol. Haveu vist res de més absolutista, de menys democràtic? Els telèfons, per exemple, no podran ésser mai explotats per Catalunya; però en canvi ho poden ésser per capitals estrangers. La legislació social pertany *totalment* a l'Estat. El Dret català *no pot* millorar-se, ni eixamplar-se: ha de quedar estancat "en lo atribuïdo actualmente al Derecho foral". Fet i fet, l'autonomia resta reduïda a sumar les iniciatives provincials. No ens era pas tan advers l'Estatut de Primo de Rivera que volgué aprofitar En Joan Maluquer per restaurar la Mancomunitat.

Resum

En breus paraules: és un avantprojecte, acceptable i fins lloable en el terreny polític, ben orientat en l'afer social, excessivament acatòlic, i francament reaccionari en la qüestió federal. Sort que en aquests darrers punts ens consta que no respon al pensament d'il·lustres republicans i àdhuc al de membres, molt considerats, de la Comissió.

Tot ciutadà, tota institució ha de supeditar-se a la sobirania del Poder Civil. Però, el Poder Civil no ha de supeditar-se a ningú? Llavors no serà el Poder Civil el qui mani, sinó una anònima Dictadura, el Déu-Estat.

El Poder Civil ha d'actuar segons la llei votada per la majoria dels ciutadans, en harmonia amb les minories, i obeir els dictats de la justícia i de la recta raó. El poder civil, que és tant com dir l'Estat, ha d'ésser un servidor de totes les institucions de vida anterior a ell, i de tots el ciutadans.

Quan no s'inspira en una actuació així, l'Estat, tot sobreguejant davant la feblesa d'un pobre ciutadà, esdevé una víctima vergonyant i ignominiosa d'una organització social despòtica, com és ara, el Sindicat Unic.

Sinceritat a ultrança

Cada terra fa sa guerra... i la genteta de cada terra també. No ho diu l'adagi, però fóra molt innocent de no creure-ho així.

S'ha parlat tant de sinceritat; abans de les eleccions històriques del 14 d'abril s'havia reclamat amb tanta insistència aquesta virtut, que n'hi havia hagut molts que, com nosaltres mateixos ingenuus, hi confiàvem.

Però pel que es veu, tot se n'ha anat en orris.

No n'hi havia prou d'impedir la celebració de mítings—Badalona i Vilanova ho saben prou—ignomínia pacientment tolerada pels nostres incommensurables Poncis, que els incondicionals de la llibertat s'han vist obligats a destorbar l'emissió lliure del vot.

No és un ni són dos els pobles on els interventors dels partits no pertanyents a Esquerra Catalana, han estat amenaçats de mort si sortien de llur casa.

Però per la seva importància i impudícia és convenient de posar especialment de relleu, que cap dels monjos de Montserrat, no va poder votar.

Un camió ple de gent que no devia ésser tan amiga de la glorificada sinceritat, ni

portava cap bona intenció, estava a l'aguait del pas dels monjos. El P. Abat, en assabentar-se'n, telegrafà al Governador demanant protecció. El Governador, que al vespre anterior declarava que estava disposat a garantir la lliure emissió del vot, respongué que no disposava de força! I el centenar de monjos de Montserrat hagué de restar sense votar.

I encara avui hem de sentir les lloances de la sinceritat de les passades eleccions. Mentre no ens demostrin el contrari, no hi creurem més.

A. PALACÍN.

La vella que no volia morir mai

Vet ací que una vegada, hi havia una vella seca i escardalenc, la qual anava dient a tothom quí volia escoltar-la, que li plauria veure el fet més estrany i més sensacional que commogué la humanitat, i el greu que li sabia morir-se sense poder tatisfer el seu vehement desig.

Un dia, que casualment passava de camí per un bosc, se li aparegué un follet i li digué:

—Es cert que tu vols veure la cosa més sensacional que s'esdevingué al món?

—Ja ho crec que sí!—respongué la vella.

—Doncs jo puc concedir-te el que tu vols, però amb una condició!

—Digue-me-la.

—Que el dia que vegis la cosa més extranya i sensacional, moriràs de repent!

La vella, en sentir això rumià una bella estona, però com que el desig l'atiava, no es podé contenir de respondre:

—Fet!

El follet féu unes quantes senyals estranyes davant la vella, pronunciant algunes paraules en una llengua desconeguda, bufà tres vegades l'espai, i desaparegué.

La vella restà astorada. De seguida, però, un dubte li travessà el magí: ¿Era cert que ja tenia aquell singular do? ¿Com ho podria provar? ¿Com ho faria per saber quina fóra la cosa més sensacional?

Aquell dubte constant era terrible. Allò no era viure!

A cada fet notable que s'esdevenia, la vella tremolava de por. «Ara sí que em moriré», pensava, i, com que desgraciadament en el món cada dia en passen de noves, estava continuament amb l'ai! al cor.

I passaren anys i més anys, i la vella no es moria. Com més vivia, més segura estava que el follet no l'havia enganyada. Si la gent li preguntava: «Quants anys teniu?», diu que invariablement responia: «Molts. Espero morir-me el dia en el qual s'esdevingui al món la cosa més sensacional!...»

I ningú no la treia d'aquí.

L'altre dia, però, va morir-se la vella. Ho féu de repent.

¿Quina ha estat la causa de la seva mort? Misteri. Es segur que el

EL SENYOR ESTEVE ABSTENCIONISTA

Si m'arribo a pensar que seríem tants, hauria fet el sacrifici de votar.

follet havia complert el pacte. Ho sabem de cert.

Aquell dia va passar el següent: Havia estat elegit el comandant Franco, diputat per Barcelona, Cap i Casal de Catatunya; havia presentat la dimissió d'un dels seus càrrecs, un dels innombrables Xiraus Palaus; en Pich i Pon, havia dit tota una frasse ben dita, i el seu ex cap polític, senyor Lerroux, havia fet la Primera Comunió.

PETRITXOL.

Un assassí caigué damunt del viatger. I li tallà el braç, en la primera escomesa. El viatger li diu: No m'haveu fet gaire mal. Però no em tal·leu l'altre braç. L'assassí, per resposta li tallà el braç i les dues cames. El viatger digué: Ho sento molt, però no protesto. Respecteu-me el cap. El bandoler li tallà la testa en rodó. I el cap en terra, deia encara: Sóc prudent, no m'arranqueu la llengua. L'assassí, finalment, li arrencà la llengua i la trepitjà. I el viatger callà per sempre.

ANDERSEN.

DES PERT A FERRO!

Visca, visca tururut,
ara és l'hora de fer feina:
Si no aproven l'Estatut,
catalans, esmolem l'eina!

Som als temps de llibertats!
Catalunya ha d'ésser lliure:
car tenim uns diputats
que no ho són per fer-nos riure.

Ells faran complir les lleis,
exposant la seva vida,
vivint al Ritz com uns reis,
plens de joia mal finida.

Tot ho tenen preparat:
els discursos, les maletes,
cotxe-llit encarregat,
butxacades de pessetes!

Han triat el millor hotel,
—altre paga les despeses—

ara si que som al cel,
amb tantes llànties enceses!

Tot sigui per l'Estatut
que enlairarà nostra terra:
no volem una desferra,
sinó un poble ben temut!

I si els homes de Madrid
es rifen dels diputats,
cal que tots traguem el pit
i ens al·listem per soldats,
en la croada famosa,
que el nostre Franco organitza,
per marxar victoriosa
a Madrid a fer la guitza!

Més en Franco no hi va sol:
si les coses van mal dades,
Mossèn Ventura Gassol
combatirà a caixalades!

El noi Lluhi i Vallescà
ex-tècnic de les finances
diu que serà el capità
de la secció de les llances!

En Companys i l'Aiguader
a tall de metralladora
espantaran l'esparver
darrera una torradora.

El ciutadà Campalans,
si la cosa s'embolica,
treurà els gasos asfixiants
i els pòlvors de pica-pica.

Els braus d'«Acció Catalana»,
mil piules han demanat
un cavall mig mort de gana
i un sabre tot rovellat.

Tothom formarà en les files
de l'exèrcit invasor,

per ciutats, pobles i viles
serà el caos destructor.

Tot sigui per Catalunya
i pel gloriós Estatut:
si l'aprovació s'allunya
ho tenim tot previngut:

Desplegarem en guerrilles,
les piules engegarem,
i ens omplirem les armilles
amb tot el que arrepleguem.

I si no cantem victòria,
malgrat actes tan valents;
no perdem la parsimònia:
esperem ben amatents
altres Corts Constituents!

KIKO.

La vida social i econòmica

~ La llibertat sindical ~

Rafael Campalans respon a l'enquesta del D. I. C.

Trista situació la dels catalans, si quan hàgim conquerida la llibertat com a nacionals, acabem de perdre-la, com a homes. Dret sacratíssim de tot home és el d'associar-se o sindicar-se. L'Estat l'inscriu com a garantia primordial dins totes les Constitucions dels pobles civilitzats. També l'hi tenim i li tindrem encara nosaltres. Però llavors que el tinguem concedit i garantit, ¿què en farem si no gaudim de llibertat per a associar-nos a aquella organització que més plagui als dictats de la nostra consciència, s'adigui a les nostres idees i serveixi als nostres interessos?

Perquè, tristament, avui com avui, la llibertat sindical a Catalunya és un mite. Mentrestant, a totes les Democràcies del món ella és garantida pel Dret i consagrada pels mateixos costums democràtics. Evoquem, sinó, la recentíssima vaga tèxtil de Roubaix, que encara dura, en la qual han pres part els Sindicats cristians, el de la Confederació i àdhuc els comunistes. L'avversió a la violència entre ells i el respecte a la vida humana ha estat la seva més brillant i més colpidora executòria. L'Hospital no ha hagut d'acollir ni a un sol ferit. És possible entre els obrers de Catalunya una norma de lluita social semblant?

La palpitant actualitat del tema ens ha inspirat d'obrir una enquesta sobre ell. El primer a respondre'ns ha estat el diputat electe Rafel Campalans, un dels més destacats membres de la Unió Socialista de Catalunya. Regraciem sincerament l'amabilitat amb què ens ha rebut i la gentilesa amb què ha respost a les nostres preguntes. I ací van ara les seves respostes.

1° Com enteneu vós la llibertat sindical?

—En el sentit de què cada treballador és totalment lliure d'afiliar-se al sindicat que més coincideixi amb la seva ideologia, dintre, naturalment, dels que més corresponguin a la seva activitat professional. Naturalment, si parlo d'ideologia, queden ja exclosos els sindicats policíacs del tipus que ja hem conegut a casa nostra.

2° El clam de Carles Marx: "Treballadors de tot el món, uni-vos!", ha d'ésser elevat a la categoria de dogma, de fàiso que ha d'ésser considerat traïdor a la classe aquell qui reivindiqui el dret de constituir o sumar-se a una altra societat o sindicat?

—Encara que els treballadors actuin en sindicats distints, tant per referència a tàctiques, com a mètodes i principis, tots els treballadors conscients de llur categoria social, crec jo que tenen el deure d'agermanar-se més íntimament cada dia per a assolir les col·lectives reivindicacions.

3° A què atribuïu vós el fenomen social que a Alemanya, França, Bèlgica, Holanda, existeixin i convisquin en pacífica companyonia, els sindicats cristians i els socialistes, sovint vagin a les lluites de reivindicació plegats, i quan no hi van, les desavinences entre ells no deriven en violències?

—Fóra molt llarg de respondre com cal a aquesta pregunta, puix les causes i concauses són múltiples. Crec, però, que en una part considerable, el lamentable fet que comentem, és degut a la situació política del poble català. El moviment catalanista, tendint com tots els moviments de reivindicacions nacionals, a la formació de les anomenades unions sagrades, ha polaritzat les nostres joventuts intel·lectuals vers l'acció política, i el nostre moviment obrer ha estat mancat de la col·laboració generosa dels homes de professió espiritual.

4° Vós creieu que actú és utòpic de pensar en una coexistència pacífica de sindicats de diferent ideologia, com en els països sobredits?

—Crec que les nostres lluites socials no es desenrotllaran en el pla de civilitat on es mouen en els pobles més cultes, fins que la qüestió política catalana no obtingui una

franca solució. Crec que el moment s'acosta.

5° L'avantprojecte de Constitució reconeix el dret de sindicació. No creieu vós que reixiria una garantia més eficient si d'una banda es declarés l'obligatorietat de la sindicació, i d'altra, la llibertat absoluta d'adherir-se a aquell sindicat que hom cregués més acostats als seus sentiments o idees, o més convenient als seus interessos?

—Ja sabeu que l'anomenat avantprojecte de Constitució, no té altre valor que el d'una ponència particular. Sobre la vostra pregunta concreta us diria simplement que per al meu temperament liberal, em repugnen totes les obligacions oficials.

F. PELAUZY.

Sobre el pagament dels interessos del Deute Municipal

POCS DIES ABANS DE LES ELECCIONS

a diputats, va córrer amb insistència un rumor dissortadament confirmat. Sobre si l'Ajuntament no faria efectius els interessos, a la data en què tocava.

A darrera hora, hom donà oficialment la notícia que l'afer s'havia arranjat. La solució consistia en un nou préstec bancari, garantit per uns terrenys que termenegen amb els de l'Exposició de Montjuïc, gràcies al qual s'havien trobat els diners per a tranquil·litzar els innumerables tenedors de títols municipals de la ciutat.

Aquesta notícia va ésser donada dos dies abans de les eleccions, per tal de neutralitzar les maniobres de les dretes que, segons les esquerres, propalaven rumors alarmistes sense cap fonament. I veus ací que l'endemà del dia gloriós en què les paperetes electorals decidiren la sort dels candidats, l'Ajuntament no va publicar l'anunci del pagament de cupó, i els banquers convingueren de no avançar ni un centim mentre no es sancionés l'arranjament definitiu.

Jo, que estic ben desapaixonat en matèria política, però que estimo profundament els interessos i la dignitat de la nostra terra, haig de subratllar la

IMPORTÀNCIA QUE TÉ, DES DEL PUNT DE VISTA COMERCIAL

el deixar de complir un deute com aquest, d'interessos d'un paper, la garantia del qual està representada per tota la ciutat, engrandida per tots nosaltres a còpia d'impostos extraordinaris i posseïdora de prou vigoria per vèncer ràpidament qualsevol anèmia transitòria i retornar la pau a l'ànim de tants petits rendistes que viuen del cupó municipal.

DURANT EL MES DE JUNY EXISTEN IGUALS DIFICULTATS

que més tard. Per quina raó no ho arranjaren aleshores, si després de tot hauran d'acabar pagant? Per què un regidor ben significat assegurava en plena sessió que els tenedors d'obligacions municipals podien dormir ben tranquils? Si en lloc d'enraonar, hom hagués actuat, el crèdit de la nostra urbs no hauria sofert un greuge tan lamentable, i el rendista, més que mai feturós de confiança, hauria elogiat el compliment estricte del deure per part dels que representen el poble a Casa la Ciutat.

En aparèixer aquestes ratlles, semblen vençudes les dificultats. No voldria que algú m'atribuís significació política. Vull insistir-hi. Unicament em mou el desig de remarcar la importància del següent fet: mentre tots els Municipis d'Espanya han complert amb llur deure, la ciutat més populosa, més rica i més fecunda en iniciatives bursàtils, ha esperat tres setmanes, amb resignació estoica, l'arranjament de l'afer.

JOSEP MARIA TUSQUETS.

Ràdio

Lorés Codina i Roig

CROSLEY

Trafalgar, 3.- Barcelona

Els conflictes socials

La característica d'aquesta setmana l'ha donat la guerra franca que el Sindicat Unic o Confederació General del Treball té declarada a l'element socialista afiliat a l'Unió General del Treballadors, alguns capitosts de la qual, com Largo Caballero, Prieto i de los Ríos usdefruiten actualment el poder.

El Sindicat Unic, la força del qual radica principalment a Catalunya, comença d'exercir la seva influència dins de diferents ciutats de la Península i d'una manera molt eficient a Madrid. Per accelerar l'actuació proselitista ha conseguit de fer ingressar dins les rengleres de l'Unic a les tripulacions d'alguns vaixells, com les de la Trasatlàntica del port de Barcelona.

Així la Confederació General del Treball, actuant des de Madrid, com a centre, eixampla la seva organització terres endins d'Espanya, enfront de la Unió General de Treballadors. I els nuclis incipients amb què ja compta en els diferents ports de la Península, en negar-se a operar amb els elements de les tripulacions afectes a la U. G. T., comença de donar peu a conflictes socials la definitiva solució dels quals serà l'ingrés dels treballadors en l'organització de l'Unic i el predomini de l'organització anarco-sindicalista.

Una prova de què el Sindicat Unic ja constitueix una força temible, és el conflicte de la Telefónica; els sols obrers d'aquesta Empresa, que formen tots dins les rengleres de l'Unic són els de la zona de Catalunya i encara certament no tots. La quasi totalitat dels de la Península acceptaven la solució proposada per l'Empresa, però els de Barcelona no ho acceptaren i ja han conseguit d'arrossegar els altres cap a la vaga.

Això ha de fer obrir els ulls a la massa treballadora perquè no perdi el seny i no arribi dia que hagi de penedir-se del predomini dels sindicalistes.

Es humà i molt cristià que l'obrer lluiti pel seu millorament econòmic i moral, però aquesta actuació ha d'ésser realitzada directament per cada ram d'indústria o treball, sense intermediaris vividors, i a plena llum, no des de llocs escondits com ara.

La tirania de l'Unic, paròdia ridícula de la soviètica, és depriment per a la dignitat humana.

El treballador ha de revoltar-se contra la dictadura anònima d'un Sindicat que actua sense control d'idees ni de persones.

La revolta a què impelleix el Sindicat Unic, sols afavoreix els dirigents; no serà avantatjosa per als soldats de fila.

Si despòtica, i subversiva és l'obra de l'Unic, no menys ho reïx la de l'U. G. de T. o sigui dels socialistes, el programa polític i social dels quals, en conjunt, no podem pas acceptar els cristians, enc que podem admetre moltes reivindicacions d'ells.

Més afavoridor en matèria social, si bé no tan radical, és el nostre programa, que el gran Papa Lleó XIII

L'AMBAIXADA

— Senyor ministre, una gràcia de caritat per a l'Ajuntament de Barcelona.

En Prieto: Cuando pagáis, sois hermanos; si pedís, sois extranjeros.

oferí al món en la seva admirable *Rerum Novarum* i que, suara, ha actualitzat Pius XI amb l'altra Encíclica "*Quadragesimo anno*". Les idees més radicals i benefactores per l'obrer les trobem en aquestes dues cartes pontificies; el socialisme i el sindicalisme i fins el comunisme han format els seus programes amb retalls i afegitons de les doctrines dels dos grans Papes.

D'ací la gran responsabilitat d'aquells patrons, que volen ésser tinguts per catòlics exemplars, en no dur a la realitat de la vida, les ensenyances de Roma. A ells tan sols, ha de carregar-se la culpa de la situació en què avui es troba l'obrer davant el dilema de caure sota la tirania del sindicalisme o l'explotació infame del capitalista.

Amb els dits de la mà, hom pot comptar els patrons que han atorgat als seus obrers el salari familiar i que els han fet participants dels llurs guanys. L'egoisme ha donat vida al sindicalisme, en cedir per força a allò que de bon grat devia d'haver-se atorgat. Les ostres no s'obren pas per persuasió sinó a força material; així també la caixa de molts patrons: tan sols l'amenaça o la violència és capaç d'obrir-la.

Si volem aturar la davallada de la classe treballadora (la qual cosa costarà molt), és urgentíssim que els patrons, ofegant tot egoisme, actuïn segons les doctrines del Cristianisme i duguin a la pràctica, les normes i les ensenyances de l'Església, la qual, com a Mare amorosa, no pot tolerar cap infame explotació contra l'obrer.

MARC MARCÓ.

Lluites entre patrons i obrers

Les lluites entre patrons i obrers actualment es fonamenten en dues coses: en un excés de demandes per part de l'obrer i en un regateig de prodigalitat per part del patró.

L'obrer, com que avui posseeix la força, demana el què pot i el què no pot; el patró, com que encara té un rei al cos del temps dels

anterioris règims, no concedeix ni vol concedir.

El primer representa l'element de la societat que fins ara havia estat oprimat i que, avui, en recobrar el seu lloc, se'l fa valer, passi el què passi.

En canvi, el patró constitueix un element que ha vingut a menys, que ja no cotitza tant com abans, que ja no pot flamejar tants fums al cap: però, com que està molt ben acostumat, li costa renunciar a les seves atribucions i es resisteix amb tots els procediments.

Qui és culpable d'un tal estat de coses i qui té raó de queixar-se?

Jo crec que el culpable d'això, no d'ara sinó des de temps, és el patró: si aquest, quan les vaques vivien grasses hagués sabut situar-se i fer justícia a l'obrer, avui aquest

no pretendria coses impossibles.

Si quan el patró gaudia ple del seu caràcter i de la seva autoritat, hagués donat als obrers els jornals que de dret els corresponien, els hagués tractat amb la caritat que mereixien, s'hagués preocupat d'atendre les seves necessitats, fossin com fossin, amb la convicció que ell com a superior i representant de Déu, té el deure d'actuar com a pare del treballador i no com a tirà, llavors l'obrer no s'hauria exclamat, hauria romàs pacífic i fidel a l'amo i avui aquest no tindria de tómer per la seva indústria.

Es més, els patrons, en infinitat de circumstàncies han fet mal d'ulls als obrers, escandalitzant-los amb disbauxes i malversaments fora de tò; i això que l'obrer ha tingut de contemplar oprimat i famolenc, ha anat fent feix dins la seva consciència i ha acabat per portar-lo a l'estat passional d'ànim en què es troba avui.

Té raó, doncs, l'obrer de queixar-se ara? Jo crec que la té tota: tant mateix si l'obrer català vol fer ara honor al seny tradicional de la nostra raça, no té d'ésser despòtic en les seves demandes, perquè altrament degeneraria també en manament com els patrons i, uns i altres, perdrien bous i esvelles.

Que els patrons practiquin la justícia i la caritat en l'administració de les seves riqueses i donguin llum amb l'exemple, i que l'obrer accepti aquesta justícia, caritat i llum amb tot entusiasme: llavors haurem aconseguit la veritable pau social i no l'esclat d'odis, lluites i desfetes que ara s'entreveuen en l'horitzó de la nostra Terra.

LL. B.

Juny, 1931.

No es preocupi:
Els cabells blancs poden
disimular-se ben fàcilment.
No ho endevinarà ningú.
N'hi ha prou amb unes
quantes friccions del nou
producte científic, que s'a-
plica com una loció. És
inofensiu; no taca ni irrita.
El seu perfum és d'allò
més agradable

BELLTON
CONSERVA SEMPRE JOVE

DE VENDA EN
PERFUMERIES I DROGUERIES

Servei Comercial:
Pere Suñer. - Barcelona

Els interessos agrícoles

Facilitats per a la parcel·lació de la propietat

Bon nombre de cases barates, que amb l'ajut de l'erari públic, s'edifiquen a ciutat, són destinades a la gent que deserta del camp. Un burleta podria veure en això, com un premi als desertors de la terra. A la nostra ciutat, la cerimònia de les primeres pedres als grups de vivendes econòmiques, celebrada pels homes de la Dictadura amb tota pompa, precisament va escaure's amb aquella campanya menada pels mateixos homes, tan estrepitosa com estulta, de reintegració al camp.

No és cas de fer el burleta davant la penúria dels lloguers cars per a la gent pobre. La caritat, la dignitat humana, àdhuc el mateix decor civil no estaran del tot salvades, mentrestant encara éssers humans visquin en cavorques de planxes de llana o fustes podrides, dins d'una mescolança impúdica. Però la providència política exigeix igualment d'adoptar mides que evitin la naixença de la barraca miserable o bé de despendre milions en estatges a bon preu, contenint el pagès a la terra. Gairebé tots els Estats, a l'últim s'han convençut de com reixin ineficàcia de totes les disposicions encaminades a reintegrar al camp la gent ja emigrada a ciutat. Per això cada dia procuren, si per cas, d'evitar-ne la deserció. I les més importants providències preses han estat de destinar els mateixos capitals que haurien hagut d'esmerçar-se a ciutat en cases a bon preu, al millorament i construcció de nous estatges a pagès.

La llei francesa Loucheur, si bé és veritat que tendeix a facilitar la construcció de pisos modestos per als ciutadans, no ho és menys que afavoreix també els petits pagesos, així com els propietaris per a l'adecentament de les granges i masoveries. Encara si cap, reixia més afavoridor l'article 67 de la llei general de Finances del 19 de desembre de 1926. Tanmateix sembla que aquestes disposicions no han produït els resultats que en somniava el legislador. Això ha dut a pensar en altres mitjans més eficaços com el de la concessió de crèdits per la compra de terra. No és una cosa massa expedita l'organització d'ells, per a això. Nosaltres, però, restaríem més que contents amb una caixa Nacional de Crèdit Agrícola com la que funciona a la República veïna.

Ací no coneixem cap disposició especial endreçada a proporcionar diner al pagès perquè pugui fincar-se. A la Catalunya nova, per la forma especial de l'hereuatge, la qual a cada generació desintegra del patrimoni familiar unes llenques per a dotar els fadrins externs, el pagès estalviador pot abastar a la compra d'alguna d'aquestes i esdevenir propietari. Però a la Catalunya vella, la mateixa operació és molt difícil.

Puix com la pàtria hereditat es trasmet tota íntegra a l'hereu, en cas de venda, el petit pagès no pot ni pretendre-la. Llavors s'esdevé que moltes van a parar a mans de senyors o de gent que no són pagesos, els quals la compren per recreació.

Cal al petit pagès un ajut per part de l'Estat. L'organització actual del nostre crèdit agrícola no respon a aquesta finalitat, i si per cas es pretén de fer-la-hi obeir, cal arriscar-se a una sèrie de tràmits enutjosos, seguitament de resultats negatius. Però, existeix un capital important i que d'any en any augmentarà d'una faiso extraordinària, a posta per a facilitar al pagès aquesta mena de préstecs. Ens referim al provinent del retir obrer obligatori. Fins ara, pel que atany a Catalunya solament, potser puja ja a quaranta milions de pessetes.

La llei estatueix que se'n destini el vuitanta per cent a valors de l'Estat. I el vint per cent restant a obres socials. La descurança en què s'ha tingut sempre a l'Agricultura, porta que de la categoria d'obres socials, se'n conceptuin, si més no en la realitat, totes aquelles que afecten a la pagesia. Aquesta pràctica dibuixa la trajectòria de tota una política que, segons com es mira, àdhuc podria qualificar-se d'imprevisora i tot. Cal fer honor a taxa els productes i no taxa els factors i elements de producció. És injusta, perquè només resulta onerosa per a un estament, després de tot, modest, com és l'estament rural. I és injusta encara, perquè no influeix gens en la solució del problema de la vida cara. Suposem la família constituïda per sis individus. I que cadascú consum diàriament dos cents grams del tubècul. Tots, en consumiran mil dos cents grams.

Si la taxa rebaixa deu cèntims per quilo, la tal família estalviarà cada dia dotze cèntims. O sigui al cap del mes, tres pessetes i seixanta cèntims. Quantitat que, sense com va ni com costa, qualsevol família obrera l'esmerça en qualsevol velleïtat o caprici.

En canvi, aquests deu cèntims de diferència per al colliter representa el guany o la pèrdua, o si més no, haver treballat per el diable.

¿S'hi val a engatusar d'aquesta manera la classe consumidora en dany manifest d'un altra classe modesta, com és la rural?

ANGEL GRAU.

Renyines d'enamorats d'afermament d'amor.

El preu de la «patata» d'enguany

La Dictadura, a fi de captar-se l'adhesió de les multituds ciutadanes, mai no va sentir escrúpols en els mitjans fins i tot a atemptar contra la solidaritat de classes i a sacrificar les més febles als egoïsmes de les més fortes. La classe rural, subjugada ja pels agents dels delegats governatius, va constituir la seva primera víctima propiciatòria.

L'arma terrible dels governants d'aquells temps va ésser, d'un cantó, la taxa de certs productes agrícoles, i d'altre les restriccions i fins la prohibició de l'exportació d'ells. Totes les raons de la pagesia en reivindicació dels seus drets, totes les demostracions de com es vulneraven els seus interessos, van topar sempre amb l'actitud farisaica dels defensors de la vida barata, i amb el seu indecorós paternalisme sobre la massa obrera ciutadana.

La patata, especialment, merescué cada any les tutelars manyagueries dels governadors. L'exportació va ésser-ne prohibida totalment: o bé limitada i restringida; o si més no, taxada en el preu de venda dins el mercat interior. I endemig de tota aquesta llei de trabes, quan els camps del Vallès i de la Plana de Vic eren esgotats del preciós tubècul, algun any el pagès benestruc podia contemplar com per tolerància governativa i el règim de la lliure demanda i oferta es restablí, i la taxa quedava de fet abolida. Llavors ell havia de suportar com alguns magatzemistes d'aquells que tenien entrada franca a la Capitania general, qui havien abassegat un prt importantíssim de la seva collita, anaven oferint-la paulatinament al mercat i conquistaven un bell negoci a les seves costelles.

Tota aquesta munió de trabes i restriccions va coaccionar el pagès temorenc o recelós, a limitar d'any en any la zona de sembradura de la patata, provocant d'aquesta manera una puja de preu en dany precisament dels mateixos interessos de la classe consumidora que tan gelosament hom pretenia de defensar. El govern actual de la República va aixecar totes les restriccions a l'exportació, així de la patata com de l'arroç. La pagesia ha d'agrair-li que gràcies a una tal mida, ha pogut guanyar uns diners ben legítimament, sense que per això hagi ocasionat cap congoixa a l'economia domèstica de la llar proletària. El preu de cotització fins al present oscil·la entre trenta i quaranta cèntims el quilo, preu que, en més d'un període de la Dictadura, també havia conseguit a desgast de la taxa, i després d'haver estat vulnerats drets sagratíssims de la classe rural.

Sembla, però, que el règim de taxa i prohibició d'exportació és

enyorat per alguns, puix hem vist ja en més d'un diari gasetilles andònimes i alguna de les quals en lletra ben vistent, on es demanava que es prohibís novament la patata d'ésser exportada. Aquestes gasetilles causen l'efecte d'una dissimulada provatura per polsar l'opinió. Per tant, no convé distreure's pas. Puix hi ha dret a témer que si això s'aconsegüís, de nou vindria la taxa ignominiosa del règim d'oprobri dels set anys, l'època dels negocis d'uns quants a costes d'uns pocs, amb la cooperació, enc que ignara o inconscient d'aquesta classe, que tan inadequadament és anomenada consumidora.

La taxa és injusta per una pila de raons. La primera de totes, perquè hom pot taxar un màxim, però no pot taxar un mínim que garanteixi al productor un negoci legítim de l'esmerç dels seus diners i treball. És injusta, perquè hom alguns homes qui saben la funció transcendent de l'Agricultura i en coneixen les necessitats i s'estimen veritablement la terra. I gràcies a ells, com a cosa excepcional, s'han consentit algunes operacions de crèdit a certs sindicats agrícoles i comunitat de regants.

Comprenem el sagrat que són els interessos de l'obrer. I que això vagi inspirant al legislador les màximes garanties. D'altra manera no es comprendria que per als préstecs d'aquests diners, s'exigeixi la garantia hipotecària, amb menyspreu absolut de la personal. Però hi han moments i circumstàncies, en què la forma d'una garantia o bé d'una altra, més que esperit previsor i curós, revela la desconfiança i la por. I això potser passà una mica als autors d'aquesta llei. La garantia personal pot oferir la mateixa seguretat que la hipotecària. Ultra, que que reïx més barata sempre.

Però, quina collocació més segura del capital del retir obrer, que l'emprar-lo en l'adquisició de terres? No pensem pas que aquesta caixa nacional de diner tingui fincar-se a perpetuitat i esdevenir el més gran propietari. Sinó dedicar-se a repartir-lo en lots, acomodats a la butxaca del pagès mitjà. I a facilitar-los el diner que els manqués, amb la garantia de la terra mateixa. Segons nostre parer, fóra l'obra més social a què podria dedicar-lo, si no en tot, en una part considerable.

Per si mai tornés a provocar-se l'enrenou de la reintegració de l'obrer sobrant de ciutat a la terra, brindem des d'ara la idea al que sigui. No per a aconseguir que la gent que ja són ací se n'hi entorni (somni va, ai las!), sinó per a evitar que segueixin venint-hi i hagin d'esmerçar-se nous capitals per a estatges a bon preu. És mil vegades preferible de comprar-los la terra. El capital, si més no, serà remunerador. L'obra més bàsicament social, a la fi.

El llibre, el periòdic i la ràdio

Existeix l'amic del llibre i el company del llibre. Aquell és el qui del llibre gusta totes les intimitats i reconditeses. Cada llibre és per a ell un món nou, petit, petit, però de perspectives infinites, de menudes valls escondides, de gerts pradells i suaus comellars des dels quals s'albiren d'altres valls i campuries amb els seus paratges i recondies, adients al soliloqui i a la confidència. En canvi, per a aquell qui només li és company, el llibre és el desencantador de la solitud qui congria l'aburriment i la malenconia.

Qualsevol home és fàcil a una passatgera companyonia. No tot-hom, però, és propici a l'amistat, a través de la qual l'ànima de l'amic es projecta dins l'ànima de l'amic en un espiritual adjutori, es reintegren dins d'un nou món. L'amic és el creador del diàleg: el company, el suscitant de la conversa, que així com així sovint és banal, només dissipador de l'aburriment i de la malenconia. Hi ha llibres que ja neixen amb l'ànima d'amics: d'altres que només són infantats amb el destí de companys. Així igualment, lectors hi hauran que gustadors d'escassos llibres, seran d'aquests sempre veritables amics. D'altres, en canvi, que devoradors de sengles lectures, no conseguiran jamai la essència espiritual d'amics del llibre.

Fins a la mort l'amic del llibre és fidel a ell. Oh heroiques privacions aquelles, amb què un hom ha enriquit el propi reialme espiritual amb l'amistat d'un novell llibre. En santa recompensació, el llibre jamai peca contra les lleis de la fidelitat. Serà el prudent aconortador en les hores de congoixa; el consolador letificant en els moments de tristesa; l'estimulador en les crisis i defallences; l'àngel de la serenitat els dies de delit i arrauxament.

Per contra, el company només sostenidor de conversa manca prompte sense escrúpols, a les lleis més elementals de la fidelitat i la companyonia. I l'home qui sols s'hi ha lligat segons aquest ritu formulari i aquesta llei complimentosa, també així com així es desempellega d'ell, oblidat de tota llei de cortesia i de bons modals.

Vegeu, sinó, com aquest lector ha donat el dors o tota mena de llibre, perquè li han aparegut dos altres companys més renouers i divertits: són el setmanari burleta i faceciós i la ràdio. L'un li surt quasi a cada cantonada, amb els

braços temptadors, oberts generosos. L'altra, més complaent encara, mena de bruixot de la civiltzació més moderna, penetra dins el mateix clos familiar, fins a musicar-li el son a l'espona del llit, pare universalment tutelar de l'home atrafegat d'avui.

Un i altre company són fàcils, venals, encisers, errívols, sornaguerament conqueridors, abastables de la mà de qualsevol passavolant, i assequibles a la fortuna més efectiva. L'un tempta amb l'ullet picardiós de les fesomies que s'ofereixen a l'encant i l'estremitut de llavis dels qui els convida a escoltar a frec d'orella, el relat de la darrera anècdota mundana o la picardia de la darrera amor estòlida. L'altra, la ràdio, us atrau tot d'una en una forma perquè esdevingueu confident amb ell. Us impressionarà amb la darrera informació sensacional de l'altra banda de la terra. I si per cas hom es fa rebec amb ell, llavors ell esdevé esvalotador. Passant pel carrer, des de dintre qualsevol bar, o bé des de l'alçària d'un pis fosc o il·luminat, us escarneix amb la seva veu nassal, cavernosa, ultra-terrena. I si així i tot hom encara es manté esquerp als seus invits i encanteris, llavors la seva veu alada ve a importunar-vos dins el clos sagrat de la família, fins dintre el recinte més sagrat encara de l'alcova matrimonial o bé de la llitera de l'amor verge.

Perquè així, molts homes, a fi d'allunyar la solitud feréstega i esbalaidora, alleujar l'aburriment, ofegar les veus recriminadores de la consciència i traslladar-se de sobte, com d'una volada, a uns altres mons, paradissos imaginaris,

els cal el llibre, el llibre perdor, esvaidor com una flor d'un dia, encara després de tot exigeix en pac de correspondència, un esforç i un aguant perquè sigui dignes de rebre dignament els seus afalags i divertiments?

Vagin-se, vagin-se'n, amb el setmanari fàcil i sovint barroer i amb la ràdio escandalosa o clandestina, els falsos amadors de llibres. Aquests, després de tot, flors de civilitat com certs matisos de sentiment, només poden ésser amics acostadissos per a aquelles ànimes delicades i glatents, qui amen el silenci, com la més celestial de les músiques, i estimen a confidència i el diàleg com l'expressió màxima d'homènia.

Catalunya i la República

per A. ROVIRA I VIRGILI.
Llibreria Catalònia, 1931.
Barcelona.

Un altre llibre de Literatura política que aporta un nou carreu a aquesta branca de la nostra bibliografia, encara avui tan deficient. L'autor exposa de la manera clara, justa i contundent, tan seva, les més modernes idees sobre el concepte de nació i de regió, autonomia i federalisme: recensiona les modalitats diverses de solució que els Estats moderns han arbitrat per els problemes vius d'aquesta naturalesa. I allega com la forma republicana és la que ofereix més garanties per a resoldre'ls en pau i harmònica justícia.

La part més gràvida del llibre està constituïda per un apèndix, en el qual són inserits els diversos projectes d'Estatut, pensats per a tro-

bar solució al problema particular de Catalunya, i al de les nacionalitats ibèriques des del format l'any de la primera república espanyola, 1873, fins a l'extès pel congrés separatista celebrat a Cuba i presidit per En Macià, l'any 1928.

Els vocats als estudis polítics trobaran en ell normes i idees orientadores i un bell estoc de documentació. Que ell sigui estimulant d'altres llibres d'aquesta mena, de la qual la nostra Literatura està tan deficient.

Catalunya i la Revolució

per JAUME AIGUADER.
Col·lecció «La Sageta».
1931.-Barcelona.

Veus ací un bon títol per a guanyar tot d'una els esperits d'avui, el més viu centre d'interès dels quals és la política. Però la lectura del llibre, tal volta pel mateix encís del títol, decep una mica. Una part important d'ell està composta d'articles del propi autor inserits a "La Rambla". D'altra ocupa la recensió dels fets més destacats de la Postdictadura, que el lector evoca amb facilitat per haver estat recensió-nats en el seu dia per la premsa.

Complementa la part que podríem dir-ne històrica del llibre, el comentari polític amb una certa pretensió filosòfica, sobre les causes del fracàs de la Revolució de Setembre del passat segle, i l'evolució de l'esperit de Catalunya i de la resta d'Espanya. Com el mateix autor reconeix en un post-scriptum, tots els capítols que especulen sobre la faisó de treure triomfant la revolució, han perdut interès després de la victòria d'aquesta, d'una faisó incruent i absolutament imprevista. Després de tot, allò que del llibre resta més interessant són els capítols dedicats a raonar les causes del fracàs de la revolució setembrina. L'evolució de l'esperit de la gent, especialment de la classe proletària, i les raons allegades per incorporar l'obrer a la causa de Catalunya i convertir-lo en col·laborador de l'obra revolucionària.

No sabem suscriure moltes de les asercions de l'autor i menys adherir-nos a la mentalitat amb què estan inspirades. Tot d'una hom endevina la pressa congoixosa en què el llibre va ésser escrit, la qual cosa es destaca per la manca de documentació històrica i per la deficiència en el desenrotllament d'una pila d'afirmacions, que així resulten gratuïtes. Per això la matèria reïx només esflorada i desvetllada en el lector el desig de veure-la un dia desenvolupada llargament amb l'abast que ella es mereix.

No cal dir que, tractant-se del Doctor Aiguadé, el llibre és escrit amb aquella prosa dúctil i concisa, ensems amarada d'esperit catalanesc, enc que potser una mica incorrecta, cosa ben explicable ateses les circumstàncies en què l'autor va haver d'escriure-les.

La mare dels ous.

Estat Català

Tots els que ens hem atansat aquets mesos darrers, a la vida política, sabem que "Estat Català", segueix essent el que era i que no s'ha volgut disoldre dins el conglomerat d'esquerra, que ha anat a les eleccions. "Estat Català" continua amb la seva organització, i manté la seva personalitat.

Avui és, el que va ésser des del primer dia, i com que persisteix molt assenyadament, en aquesta actitud, és molt possible que en un demà pròxim esdevingui un problema.

¿Què passarà si l'enlluernament fes caure els redactors de l'Estatut en l'errada de donar-li un esperit sectari?

A "Estat Català" hi ha jovent arrossegat per la turbonada que voreja els apassionaments d'algun sector comunista, però hi ha igualment catòlics.

El fet és públic, i també ho és que ja s'ha exterioritzat sense cap reserva. Durant la campanya electoral al districte de Mataró a favor de la candidatura Serra i Moret, al moment de les eleccions per a l'Assemblea de la Generalitat, en un míting, un dels oradors va tenir el mal gust de predicar anticlericalisme. L'orador següent, d'"Estat Català", en tocar-li el torn, va començar el seu discurs fent una professió de fe: jo sóc catòlic!

Amb relació a l'Estatut, "Estat Català", té una missió concreta; no cal detallar-la, però sí recordar que a la guerra europea, els diferents Estats Majors, varen eximir de les tasques, cruentes, alguns recrutes la consciència dels quals no els permetia prendre-hi part material.

Pot venir el cas que als membres catòlics d'"Estat Català", l'Estatut els plantegi també un problema de consciència?

No creiem que el partidisme dels que el tenen a les mans arribi a aquest punt; seria un cas d'inconsciència imperdonable, que faria naufragar l'Estatut, perquè el mateix conflicte es plantejaria en moltes altres consciències catalanes; però la qüestió és molt interessant i no la deixarem de petja.

Si el senyor Prieto va fent tan estúpides brometes ens sembla que aviat la gent l'engegarà a fer punyetes.

El Vicari
de Vallfogona.

Decadència esportiva

Fa dos o tres anys que un il·lustre periodista català, en fer un anàlisi de l'ànima del nostre jovent li atribuïa 95 parts de xerrameca futbolística i 5 només d'activitat esportiva. Els temps han canviat molt d'aleshores ençà; la febrada futbolística s'ha esvaït. A l'hora de les lamentacions de tants i tants senyors socis del Club A i B; que continuament parlen de decadència esportiva; però si hom dona una ullada a la vida dels esports durant l'any corrent, veu que aquella solament és aparent.

Es de remarcar, en primer lloc, la volada que ha pres el futbol amateur. I després, la creixença en nombre de practicants i de clubs, de dos esports que comencen d'esdevenir populars. L'un d'ells el basquet-ball, i l'altre el basquet.

Aquest darrer, especialment, revesteix una importància que no pot ésser menystinguda.

Els diaris no li atorguen gaire lloc dins les ressenyes esportives; però són molts ja els que assisteixen als partits de tals esports i s'emocionen i criden i envaeixen el camp: fins la passió els endú a provocar incidents. Aquest caire no és el més simpàtic; certament, però, n'afegeix un altre de molt més important, i és el fervor amb què els jugadors s'entrenen, fan atletisme i juguen. Això prepara poc a poc un estol de joves que conseguiran una bona formació atlètica i higiènica, que tindran un cos fort i trempat la qual cosa en definitiva ha de constituir el fi primordial de tot esport.

A. Pova.

ROMANONES VOTARÀ L'AUTONOMIA

Mira, Tòful, yo soy federalista por Salamanca.

Cinema

CINE PARIS

A través del Congo, descripció d'un viatge al Congo. Costums, tipus i paisatges, d'aquell país, sense exageracions de cap mena. La part fotogràfica, bona, i en conjunt ben presentada. Es recomenable pel seu aspecte instructiu.

FEMINA

Ha tornat a omplir el programa d'aquest cinema el film sonor *Noche de Duendes*, interpretat per Stan Laurel i Oliver Hardi. La pel·lícula en ella, poca cosa és, però el treball dels dos artistes, força remarcable, per la hilaritat contínua que provoquen.

CATALUÑA

Del mismo barro, que durant el darrer hivern es va aguantar set setmanes, de nou ha provat sort. Només una interpretació excel·lent dels dos artistes Juan Torenà i Mona Maris, i un públic sentimental com és el nostre poden sostenir tant temps aquesta pel·lícula. No la considerem dolenta; supera les vulgaritats americanes, i moralment, conté un assumpte difícil, es resol força bé.

SALO VICTORIA

La mujer ligera, també és reprise; com totes les de Greta Garbo consegueix un bon èxit; moralment té molt que desitjar i artísticament no és de les millors produccions d'aquesta artista.

Algú confón lamentablement en Companys amb en Castany. Advertim que el darrer és un bè negre del ramat d'en López Llausàs, ex-candidat a regidor, i especialista en fer fracassar publicacions periòdiques: *Mediterráneo*, *Imatges*, etc., etc. Esperem que aviat podrem completar la llista afegint-hi *El bè negre*.

IMP. ALTÉS. — BARCELONA. — 11056

La més alta distinció a les Exposicions Internacional de Barcelona i Ibero-Americana de Sevilla Gran Premi amb Medalla d'Or

INDIO ROSA MARCA REGISTRADA

PAPER PER A CIGARRETES
Indio Rosa
FILL DE G. MARIN.

foli
05(46.711 Bar) D